

УДК 338.48(560):330.34

Макогон І.С.¹, Корнієнко О.М.²

¹ студент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ТУРЕЧЧИНІ

Туреччина є одним із найдинамічніших центрів світового туризму, який поєднує історико-культурну спадщину, розвинену інфраструктуру та вигідне географічне розташування. Туризм виступає ключовим сектором економіки країни, формуючи значну частку ВВП і валютних надходжень. За даними Всесвітньої туристичної організації [1], Туреччина входить до п'ятірки країн-лідерів світу за кількістю міжнародних прибуттів. В умовах глобальної конкуренції актуальним є виявлення резервів подальшого розвитку туристичного потенціалу Туреччини та визначення напрямів підвищення її конкурентоспроможності.

Туристичний потенціал Туреччини формується насамперед завдяки її різноманітним ресурсам. Країна має понад 8000 км морського узбережжя, що створює сприятливі умови для розвитку пляжного туризму на Середземному, Егейському та Чорному морях. Такі курорти, як Анталія, Аланія, Бодрум, Мармарис і Кушадаси, давно стали популярними серед відпочивальників з

Європи, України та країн Близького Сходу.

Окрім узбережжя, Туреччина відома своїми унікальними природними пам'ятками – Каппадокією, Памуккале, озером Ван, гірськими масивами Тавру і Понтійських гір, що сприяє розвитку екологічного, пригодницького та оздоровчого туризму.

Також ця країна відома своєю багатою кулінарною спадщиною, що поєднує смаки Середземномор'я, Близького Сходу та Центральної Азії. Гастротуризм стає важливою складовою туристичної індустрії країни, приваблюючи мандрівників не лише традиційними стравами, а й кулінарними фестивалями, майстер-класами з приготування національних страв та дегустаціями місцевих вин і оливкових олій. Розвиток гастротуризму сприяє просуванню регіонів Туреччини, підтримці локальних виробників та створенню нових робочих місць у сфері туризму та ресторанного бізнесу.

Не менш важливу роль відіграють історико-культурні ресурси країни. На території Туреччини розташовані десятки об'єктів, включених до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, серед яких давні міста Ефес, Троя, Гордіон, мечеть Сулейманіє в Стамбулі, а також архітектурні пам'ятки Османської імперії. Розвинена мережа музеїв, історичних маршрутів і національних парків дає можливість формувати різноманітні туристичні продукти, орієнтовані на різні вікові та культурні групи туристів.

Велике значення для розвитку туризму в Туреччині має транспортна та готельна інфраструктура. У країні діє понад 50 міжнародних аеропортів, розгалужена мережа автомобільних доріг та сучасні порти. Туреччина активно розвиває систему «все включено» (all inclusive), яка стала її візитною карткою.

Крім того, держава підтримує інвестиції у сферу готельного бізнесу, стимулює розвиток внутрішнього туризму та залучає приватний сектор до створення нових туристичних кластерів.

Держава активно підтримує туристичну галузь через державні програми стимулювання інвестицій, модернізації курортів та популяризації бренду «Turkey: More Than a Holiday». Велика увага приділяється безпеці туристів,

підвищенню якості сервісу та підготовці кадрів у галузі туризму.

Особливе місце посідає оздоровчо-лікувальний туризм, зокрема медичний, який активно розвивається завдяки державним програмам підтримки та інвестицій у приватний сектор [2]. За даними Turkish Statistical Institute [3], понад 1,2 млн іноземних туристів щороку відвідують країну з метою отримання медичних послуг, що забезпечує додаткові надходження у платіжний баланс.

Законодавча база туристичної діяльності Туреччини визначається «Tourism Encouragement Law» (№ 2634), що передбачає сприятливі умови для залучення інвестицій, створення туристичних регіонів та розвитку малого бізнесу у сфері гостинності. Значну роль відіграє Міністерство культури і туризму Туреччини, яке реалізує стратегічну програму «Turkey Tourism Strategy 2023 – 2030», спрямовану на підвищення якості сервісу, цифровізацію послуг та розширення туристичних ринків.

Розвиток туристичної галузі Туреччини визначається комплексним використанням її природного та культурного потенціалу, вдосконаленням нормативно-правового забезпечення, підвищенням інвестиційної привабливості та впровадженням цифрових технологій управління. Подальші перспективи пов'язані з диверсифікацією туристичного продукту, розвитком внутрішнього туризму та впровадженням концепції сталого розвитку.

Таким чином, Туреччина має всі передумови для збереження лідерських позицій у світовому туристичному просторі, а її досвід може бути використаний як приклад ефективного поєднання економічних реформ і стратегічного управління туристичним сектором.

Список використаних джерел:

1. World Tourism Barometer. *UNWTO*. Vol. 22, № 2, 2024. URL: <https://www.e-unwto.org/toc/wtobarometereng/22/2> (дата звернення: 08.10.2025).

2. Корнієнко О. М., Потебенько О. М. Тенденції розвитку медичного туризму Туреччини в умовах глобалізації. *Тиждень науки – 2025* : матеріали щорічної наук.-практ. конф. викладачів, науковців, молодих учених, аспірантів,

студентів, 14–18 квітня 2025 р. Запоріжжя, 2025. С. 502–504.

3. Tourism Statistics 2024. *Turkish Statistical Institute (TurkStat)*. URL: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Tourism-Statistics-Quarter-IV:-October-December-and-Annual,-2024-53660&dil=2> (дата звернення: 08.10.2025).